

Geotermikus energia hasznosítása primer hőszivattyús rendszerekkel nagyobb irodaházaknál

Dr. Ádám Béla PhD

2017.11. 14. MÉGSZ Megújuló Energia Szalmi nap Budapest

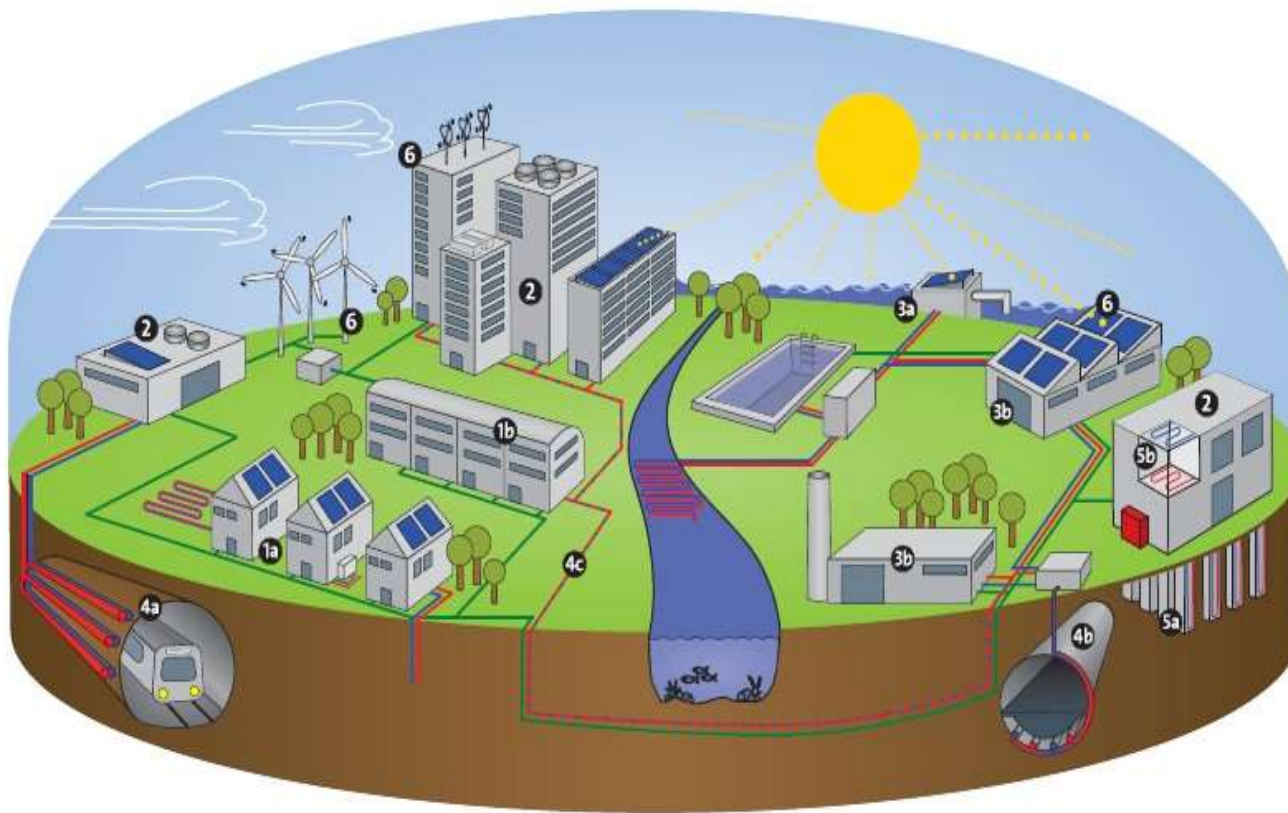
HGD Geotermikus Energiát Hasznosító Kft.

✉: 1141 Bp., Zsigárd u. 21. *Székhely:* 1141 Bp.; Zsigárd utca 21 ☎: (36-1) 221-1458; Fax : (36-1) 422-0004
E-mail: info@hgd.hu; www.hgd.hu

Tartalom

- Hőnyerési módok
- Választás az alternatívák közül
- Földhőszondás hőszivattyús rendszerek tervezése
- Vízkútpáros hőszivattyús rendszerek tervezése
- Elfolyó vizes „hulladék hő” hőszivattyús rendszerek tervezése

Future cities = heat pump cities

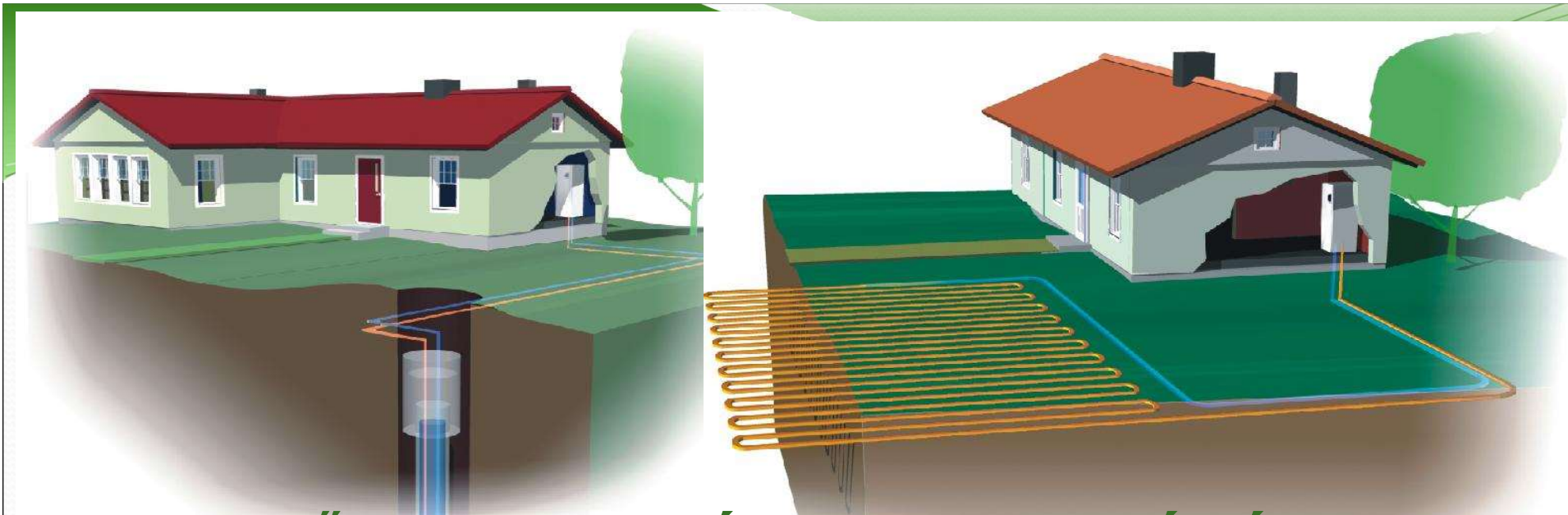

1. Hőszivattyú lakóépületekben
  - a) Családi házban
  - b) Többlakásos épületben
2. Hőszivattyú irodákban és kereskedelmi épületekben
3. Hőszivattyú ipari alkalmazása
  - a) Távfűtés
  - b) Folyamatenergia
4. Hőszivattyú használata és infrastruktúra
  - a) Metrók/alagutak
  - b) Szennyvíz rendszerek
  - c) Energiahálózat (távfűtés vagy „hideg forrás”)
5. Épületszerkezete hőnyerő
  - a) Energiacölöp
  - b) Aktív beton
6. Hőszivattyú – zöldenergia-tárolás

Hőnyerési módok

- Zárt rendszerek (vízkivétel nélkül)
  - függőleges földhőszondák (szimpla, dupla, tripla, koaxiális)
  - horizontális talajkollektor
  - energia cölöp
- Nyitott (vízkivétellel járó) rendszerek
  - vízkút
  - termál elfolyó víz/hulladékvíz
- Levegős hőszivattyú
- Épületszerkezeti hőnyerők
- Elfolyó vizes hőszivattyús rendszerek

HŐSZIVATTYÚ – HASZNOSÍTÁSI RENDSZEREK

Választás az alternatívák közül

- Megrendelői igények: hőszükséglet és egyéb szempontok
- Ellátandó funkciók: fűtés, hűtés, hmv, medence stb.
- Földtani és vízföldtani adottságok
- Területi adottságok (domborzat, beépítettség, területi besorolás)
- Gazdaságosság, költséghatékonyság, optimalizálás
- Talajszondás rendszer: sekély mélységben várhatóan nincs elegendő vízmennyiség, könnyen fűrható kőzetek, stb.
- Talajkollektoros rendszer: fűtendő alapterület 2-2,5-szerese
- Vízkútpáros rendszer: 20 m feletti jó vízadó, megfelelő vízkémia, stb.

Hőszivattyús rendszer tervezése

- Hőszükséglet számítás
- Geológiai helyi információk
- Hőnyerés választás
  - családi ház
  - nagy rendszer – helyi kutatás
    - szondateszt → modellezés
    - próbakút-pár → modellezés
- F/H/HMV igény alapján „hőigény” éves, havi lefutása
  - csúcsigény
  - lefutások → éves F/H/HMV igény (kWh, GJ/év)
- Hőszivattyú kiválasztás
  - hőfoklépcsőre méretezés
  - összevetés a földhővezetéssel

Földhőszondás hőszivattyús rendszerek tervezése I.

- Hőszükséglet számítás, ellátandó funkciók (F, H, HMV, medence)
- Geológiai helyi információk: adattárak (MFGI, ELGI, VITUKI, MÁFI), tapasztalat, hatósági egyeztetés
- Rendelkezésre álló terület, lejtésviszonyok
- Hőnyerési mód megválasztása
  - családi ház
  - nagy rendszer – helyi kutatás: szondateszt → modellezés
- F/H/HMV igény alapján „hőigény” éves, havi lefutása
  - csúcsigény
  - lefutások → éves F/H/HMV igény (kWh, GJ/év)
- Hőszivattyú kiválasztása
- Primer oldali gépész tervezés (hidraulikai méretezés)

Földhőszondás hőszivattyús rendszerek tervezése II.

30 kW alatt: **50 W/m** (VDI4640)

„Kis projektek”

- helyi geológiai viszonyok hatása
- előzetes földtani adatok (adattárak)

hővezetőképesség meghatározása (táblázatok, adatbázisok)

- szondák méretének, számának és hosszának megállapítása
- szondák távolsága
- kétcsöves vagy négycsöves rendszer

Szondák tervezése:

A jó geotermikus
hőszivattyús hatásfok
feltétele a primer földhő
hasznosítás helyes
méretezése

Földhőszondás rendszerek tervezése III.

„Nagy rendszerek”: **30 kW felett**

- helyi geológiai viszonyok hatása
  - előzetes földtani adatok (adattárak)
  - helyszínen kutatófúrás, próbafúrás - geofizikai vizsgálat
- hővezetőképesség meghatározása
  - táblázatok, adatbázisok
  - kőzetmintán labor mérés
  - szondateszt/hőelnyelési teszt (*Thermal Response Test*)
- méretezés szoftver segítségével
- szondák méretének, számának és hosszának megállapítása
- szondák távolságának meghatározása
- kétcsöves vagy négycsöves rendszer

Szondarendszer méretezése

- Próbaszonda letöltése és tömedékelés
  - 3-5 nap állás után in situ hőmérséklet mérése
- Szondatesztelő berendezés összeállítása
- 60-72 órás szabvány szerinti szondateszt elvégzése
- Software segítségével mérési eredmények kiértékelése
  - **Cél:** hővezető-képesség megállapítása
- **EED** méretező software alkalmazása a fenti mérési adatok használatával
  - **Eredmény:** optimális szondaszám, talpmélység és elrendezés

Geofizikai mérés

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

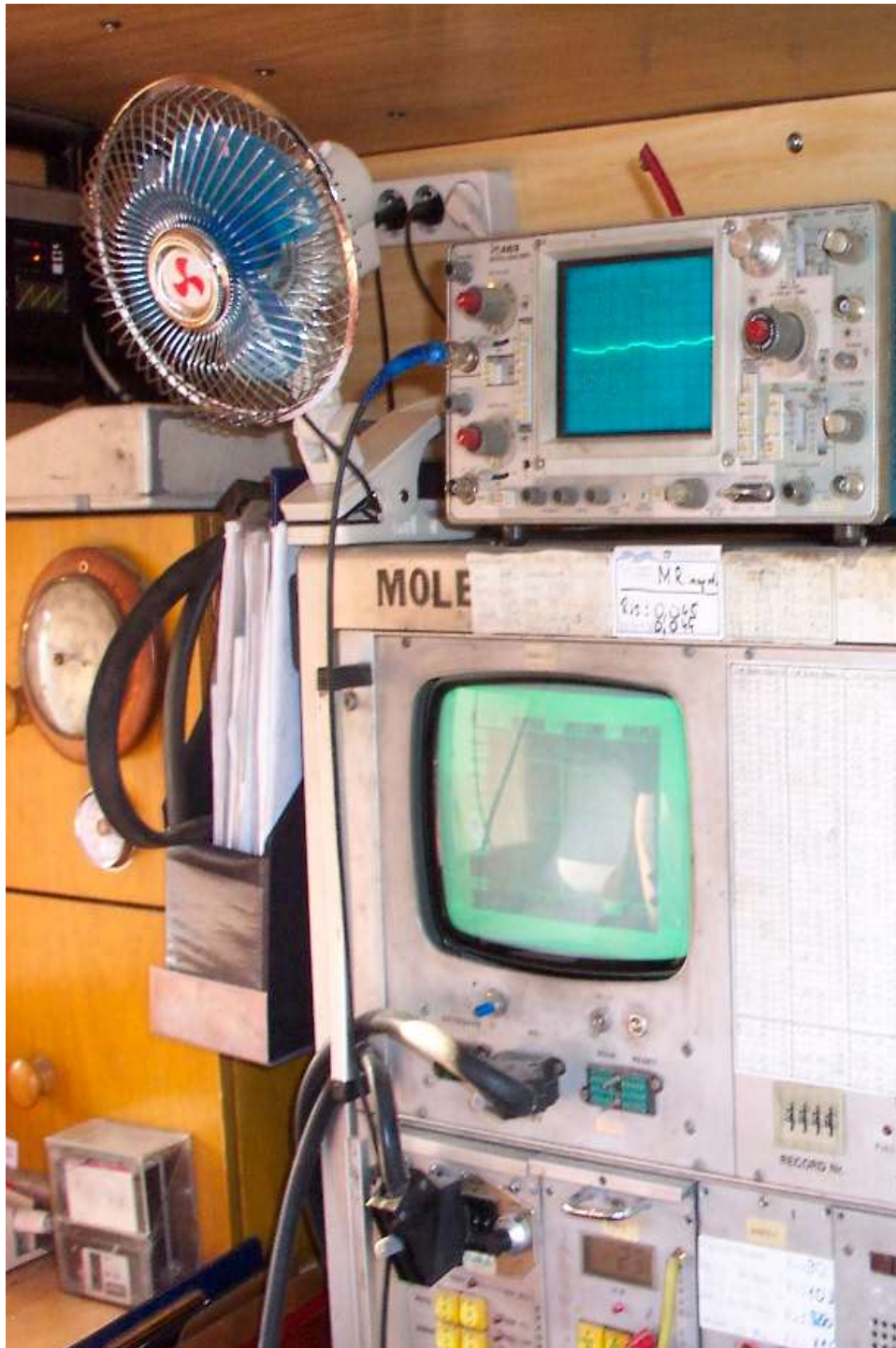
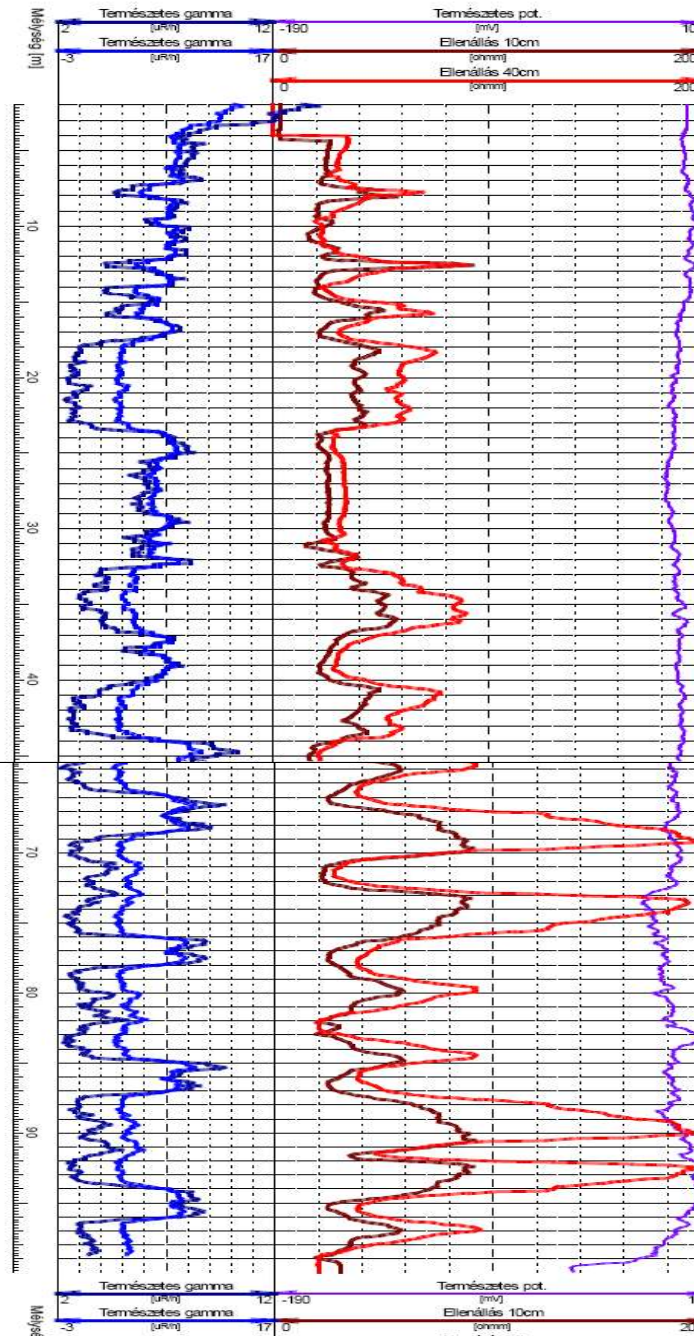

Törökbalint, Diósdi út

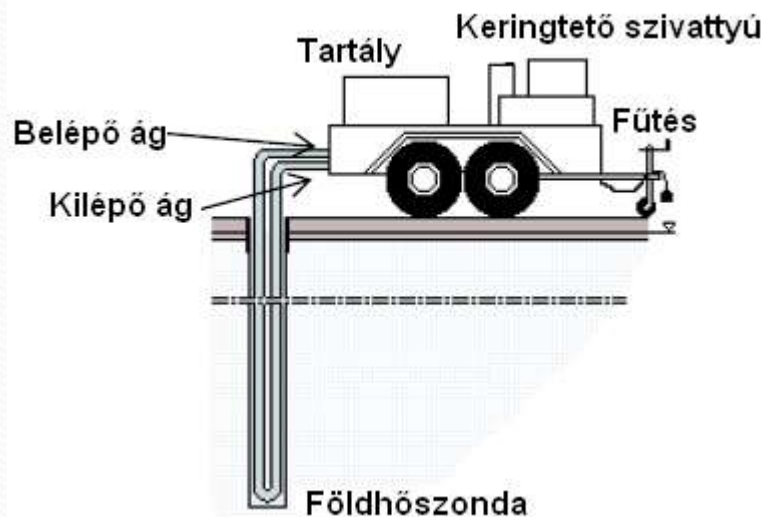
Mésszám: 2007.07.05.

M 1 : 200

Szondateszt (Thermal Response Test)

VDI 4640 - 30kW felett ajánlott a helyszíni kutatófúrás, szondateszt:

- hővezetőképesség (λ) meghatározására leggyakrabban használt módszer
- átlag hővezetőképesség értéket ad a szelvény teljes hosszára
- mérés ideje: általában 60-72 óra

Elve: tartályban fűtött víz kerül keringtetésre a földhőszondában.

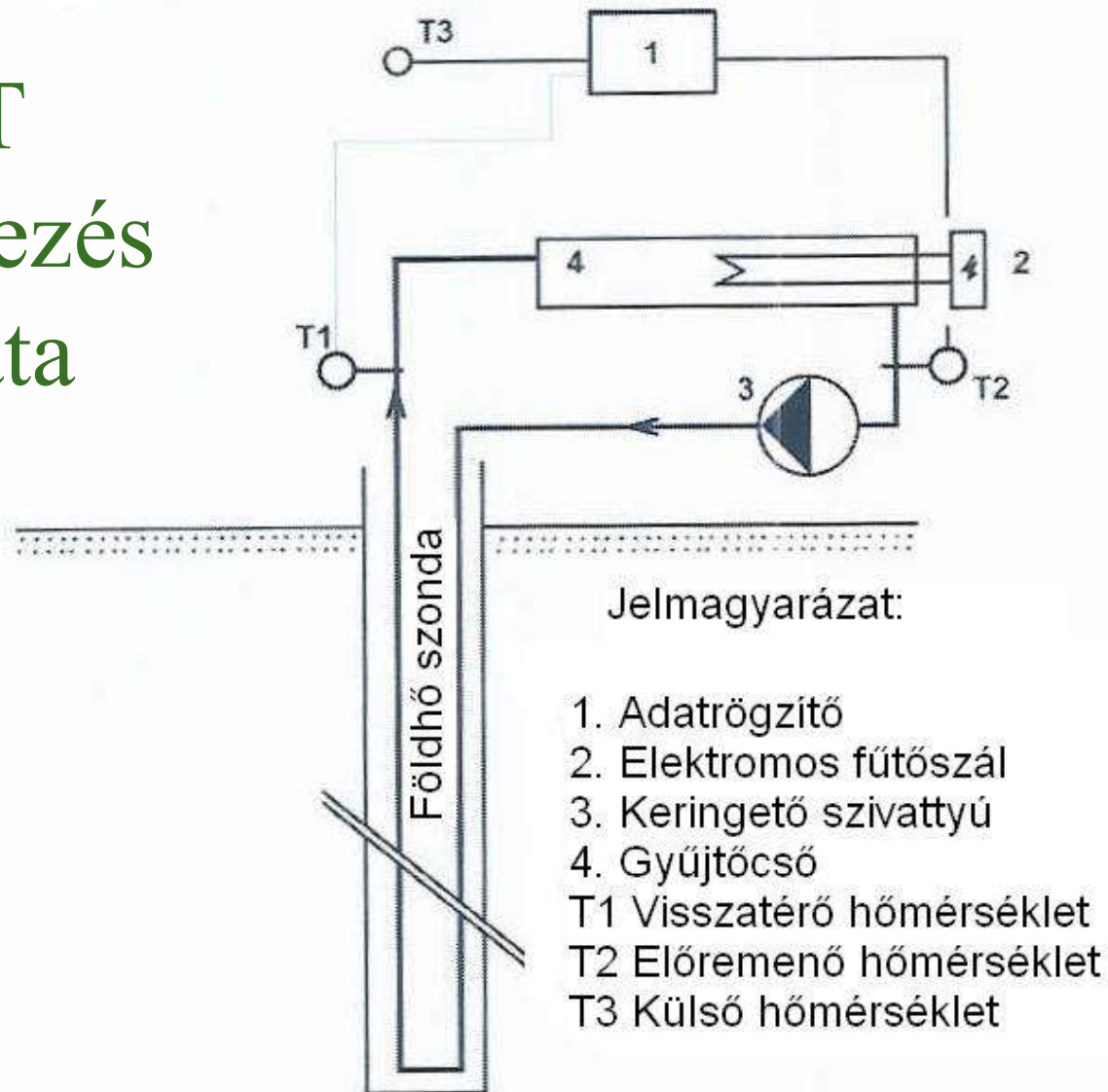
Regisztrálás: lemenő ág hőmérséklete, visszatérő ág hőmérséklete, fűtési teljesítmény, külső hőmérséklet; turbulens áramlás fenntartása fontos a mérés során, ha lamináris áramlás jön létre figyelembe kell venni a számításakor

$$T_f(t) - T_0 = \frac{q_c}{4\pi\lambda} \left(\ln\left(\frac{4\alpha t}{r_b^2}\right) - \gamma \right) + q_c \times R_b = \frac{q_c}{4\pi\lambda} \ln(t) + q_c \left[R_b + \frac{1}{4\pi\lambda} \left(\ln\left(\frac{4\alpha}{r_b^2}\right) - \gamma \right) \right]$$

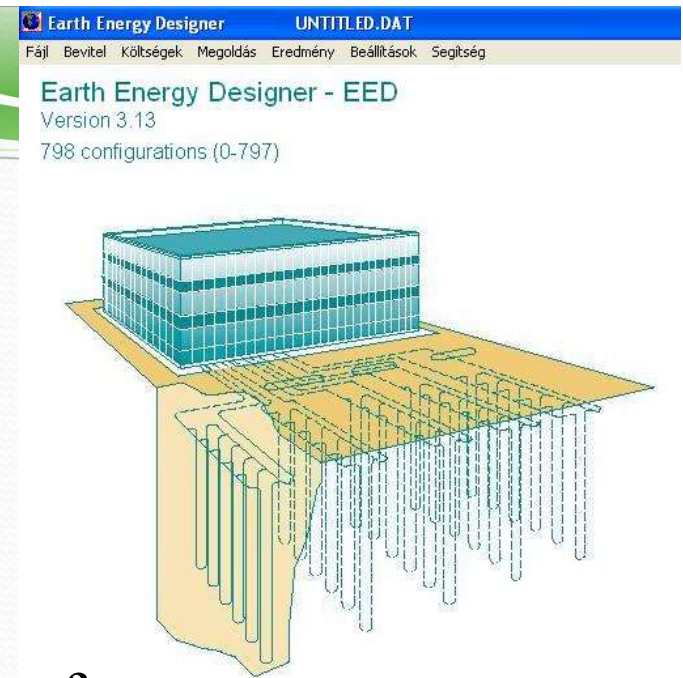

TRT berendezés vázlata

Méretezés földhőszonda mezőre

- EED 3.13. – Earth Energy Designer
- Európában egyik leggyakrabban használt szoftver
- Könnyen kezelhető, gyors kalkuláció végezhető, beépített adatbázis
- G-funkció – 798 földhőszonda elrendezés, max 1200 szonda
- Magyar nyelvű menü adatbázisban magyar vonatkozások
- Belső ellenőrző modul

EED Version 3.13, www.buildingphysics.com, license for LASLO TOTH, HGD
Input fájl:UNTITLED.DAT
Jelen output fájl:UNTITLED.OUT Dátum: 2010.11.15. Idő: 17:42:13

PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

[ ]

Gyors adatösszefoglalás

Költségek	-
Furatok száma	1
Furat mélység	100.00 m
Teljes talajszondahosszúság	100.00 m

TERVEZÉSI ADATOK

=====

ALAP

Talaj hővezető-képesség	3.500 W/ (m·K)
Talaj hőkapacitás	2.160 MJ/ (m ³ ·K)
Talajfelszín hőmérséklete	10.40 °C
Geotermikus hőflux	0.0700 W/m _e

FURAT ÉS TALAJSZONDA

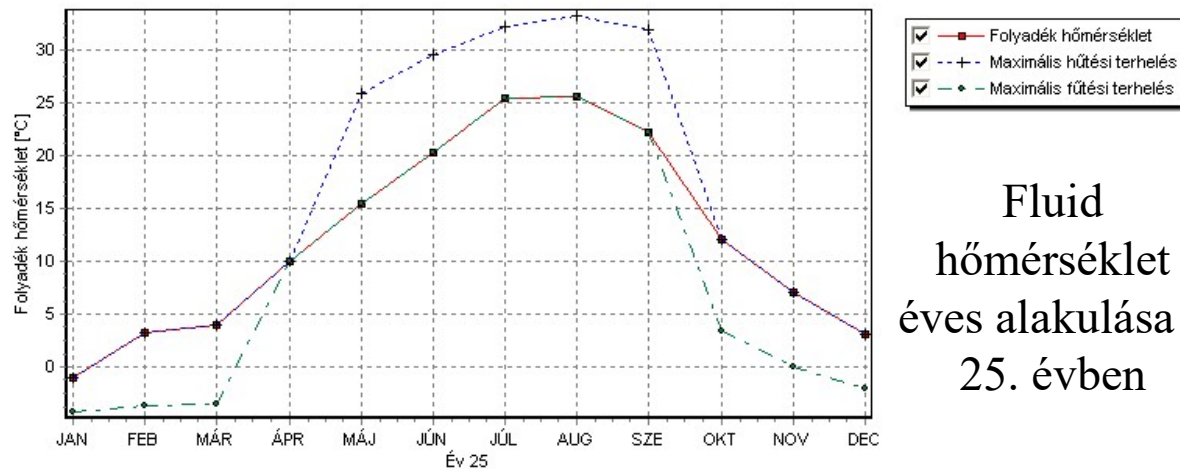
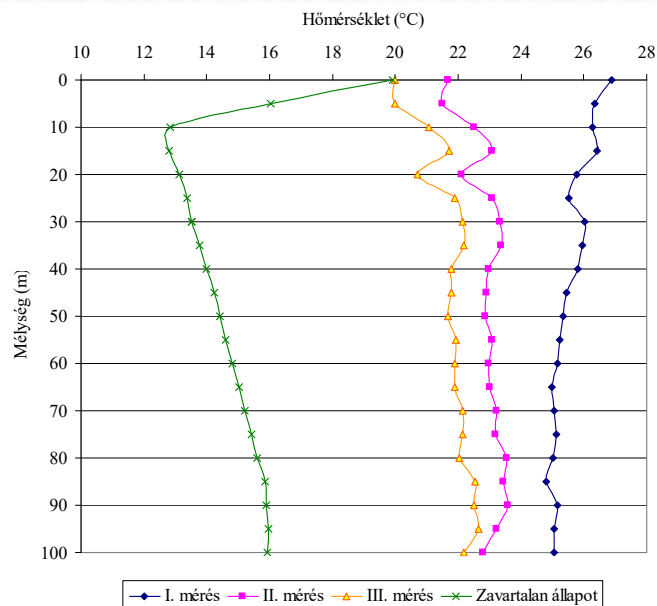
Konfiguráció:	0 ("1 : single")
Furat mélység	100.00 m
Furat távolság	7.00 m
Furat beállítás	SINGLE-U
Furatátmérő	150.00 mm
U-cső átmérő	40.000 mm
U-cső vastagság	3.700 mm
U-cső hővezetőképesség	0.420 W/ (m·K)
U-cső szártávolsága	70.000 mm
Töltés hővezetőképessége	0.900 W/ (m·K)
Cső/töltés kontaktellenállás	0.0000 (m·K) / W

Szondamező méretezése V.

Szimuláció/modellezés:

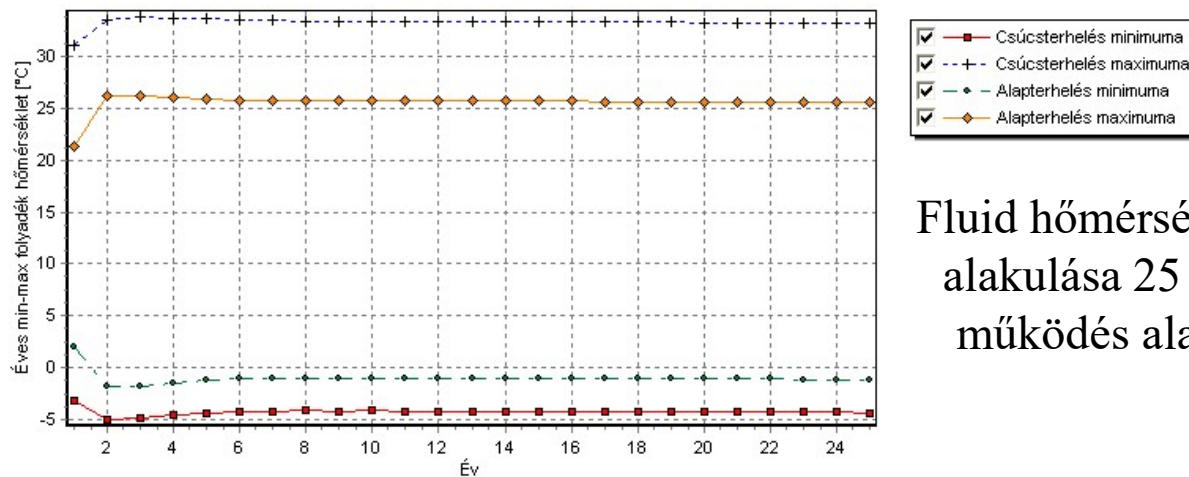
- Átlag fluid hőmérséklet
- Szükséges szondahossz megállapítása

Szondamező méretezése VI.

Fluid hőmérséklet éves alakulása a 25. évben

Hőmérséklet-mérés TRT előtt és után

Fluid hőmérséklet alakulása 25 év működés alatt

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

TELENOR IRODAHÁZ, TÖRÖKBÁLINT

Alapterület: 20.000 m²

Fűtési igény: 860 kW, hűtési igény: 960 kW

Primer tömegáram: kb. 70m³/h/hőszivattyú

Szekunder tömegáram: 55m³/h/hőszivattyú

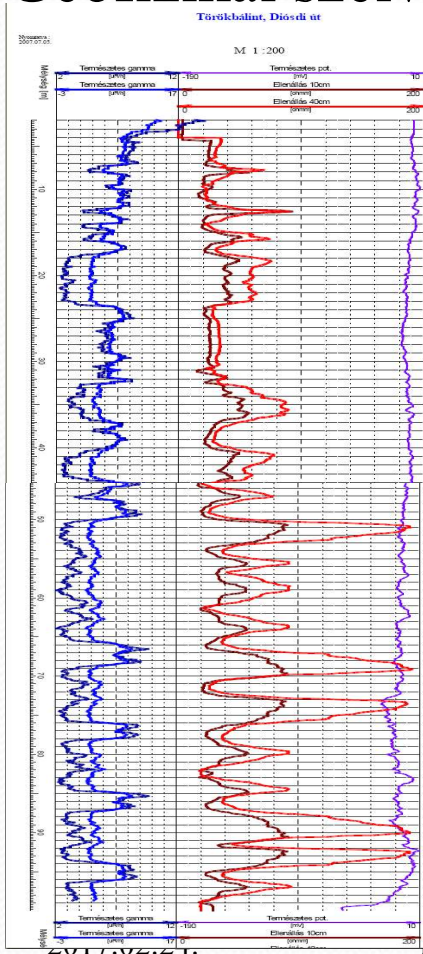
Szekunder fűtési hőlépcső: 42/37°C

Szekunder hűtési hőlépcső: 13/18°C

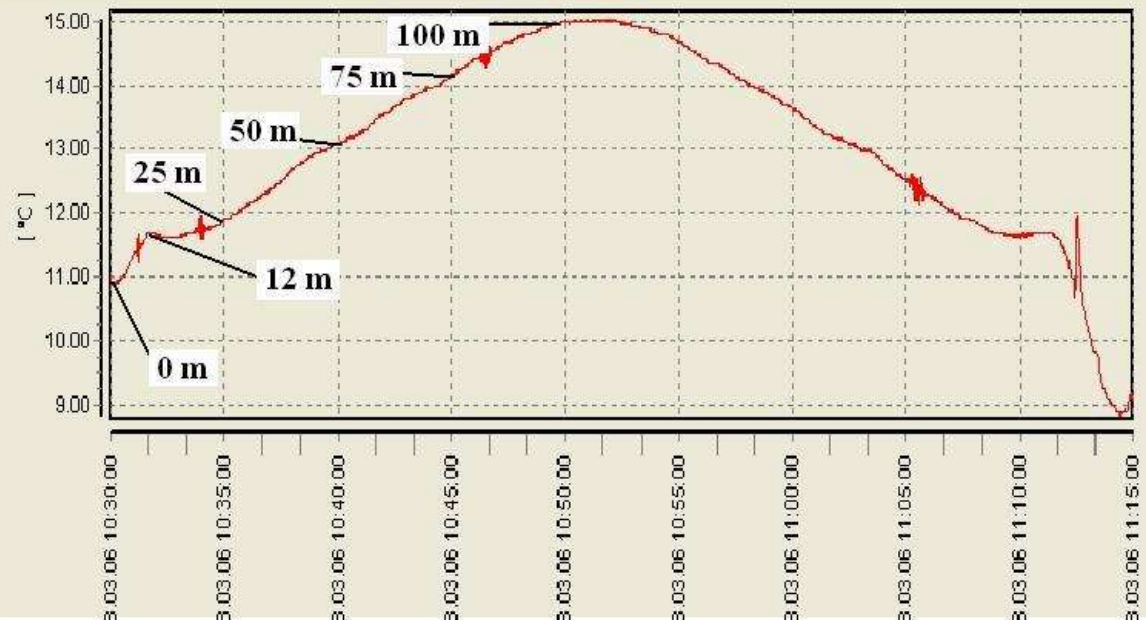
TELENOR: FÖLDTANI KUTATÁS, ALAPÁLLAPOT

Geofizikai szelvény

adatok száma: 2701
adatsor kezdete: 08.03.06 10:30
adatsor vége: 08.03.06 11:15

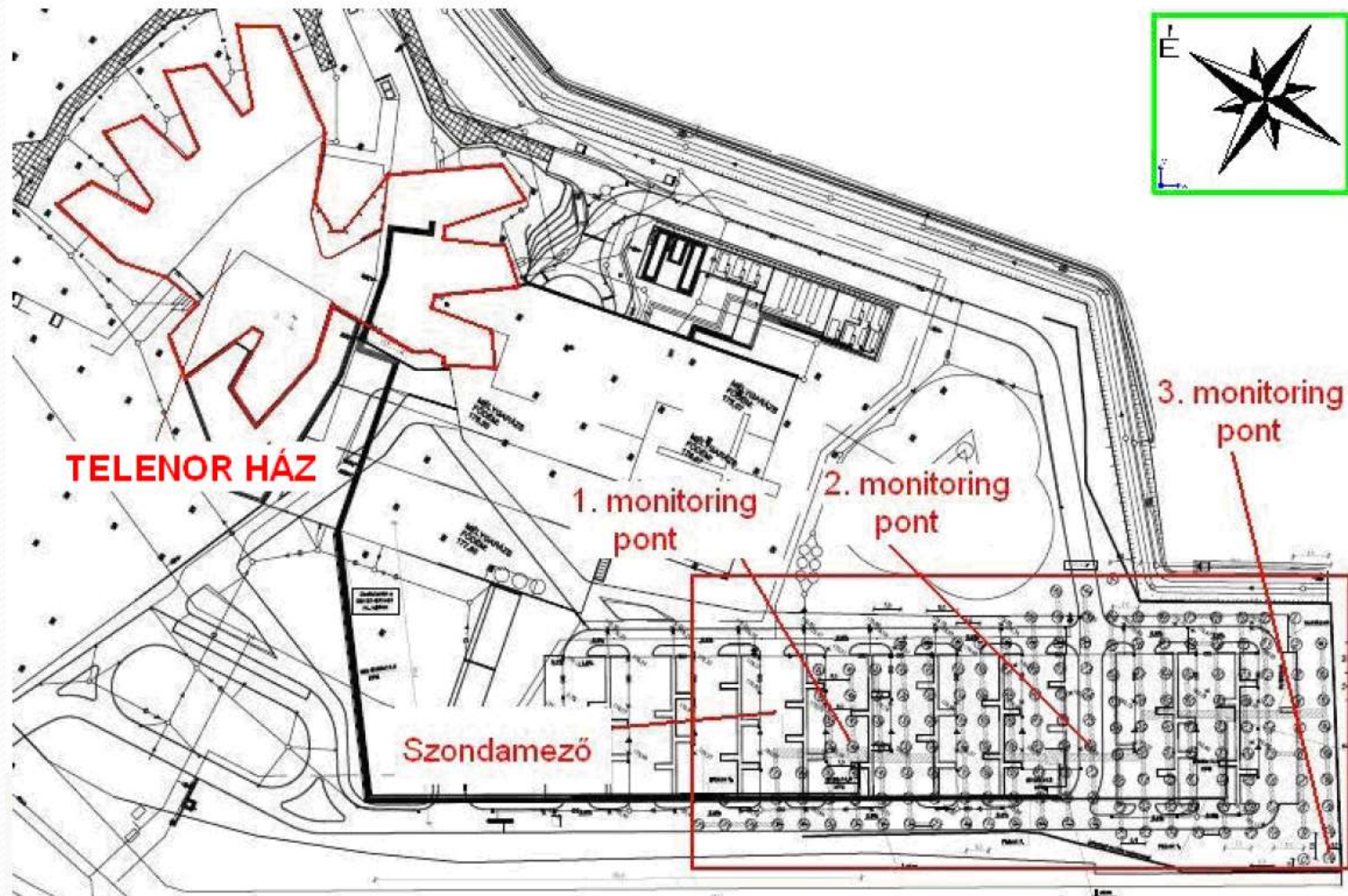
Alapállapot felvétel

Geofizikai rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

TELENOR FÖLDHŐ MONITORING

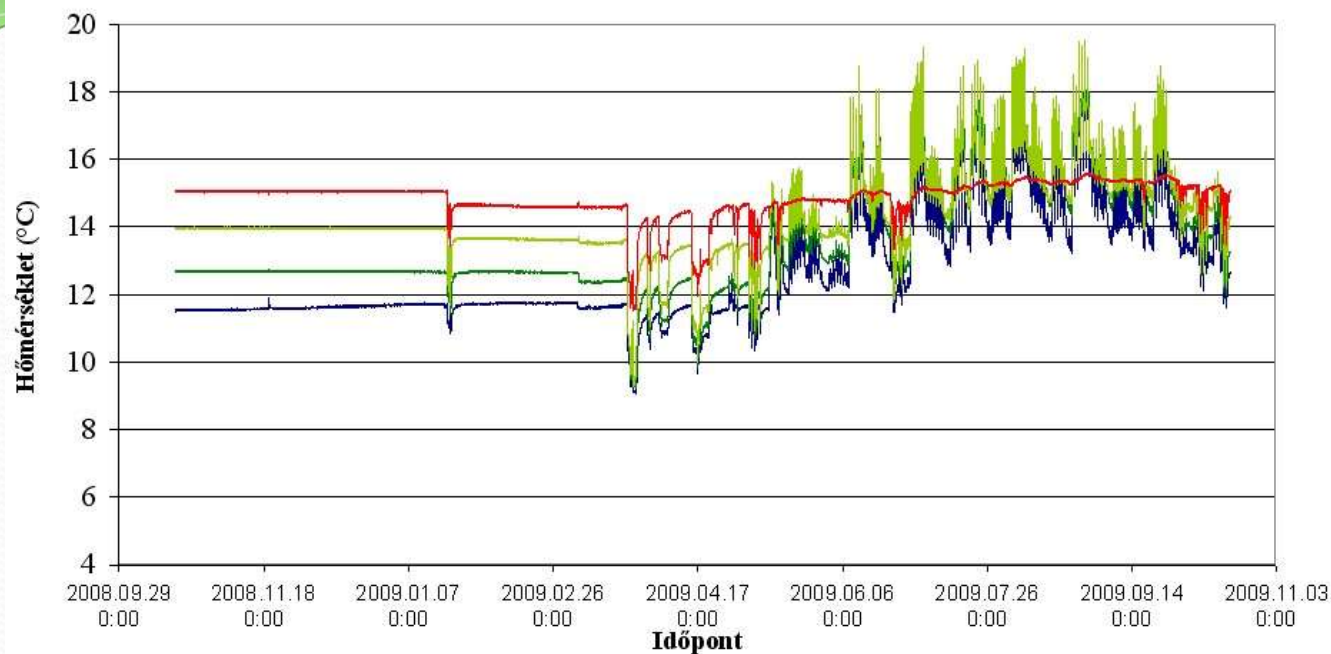
2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

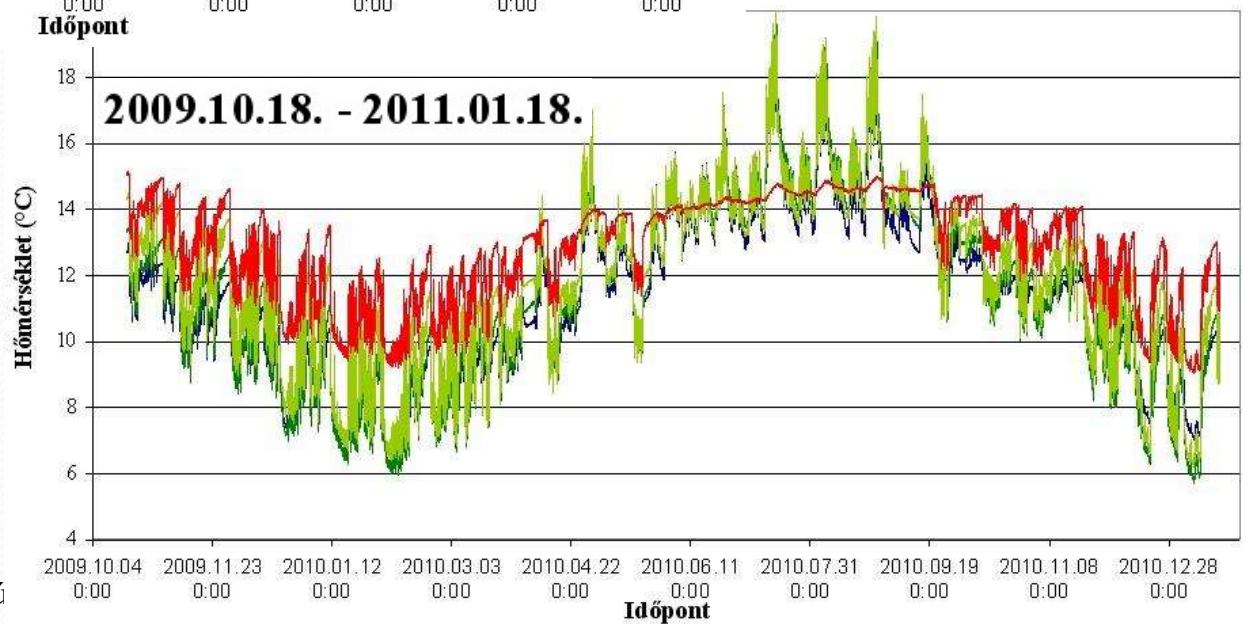

TELENOR HÁZ - FÖLDHŐ MONITORING:

Aktív szonda mellett
2008.10.18. - 2009.10.17.

2009.10.18. - 2011.01.18.

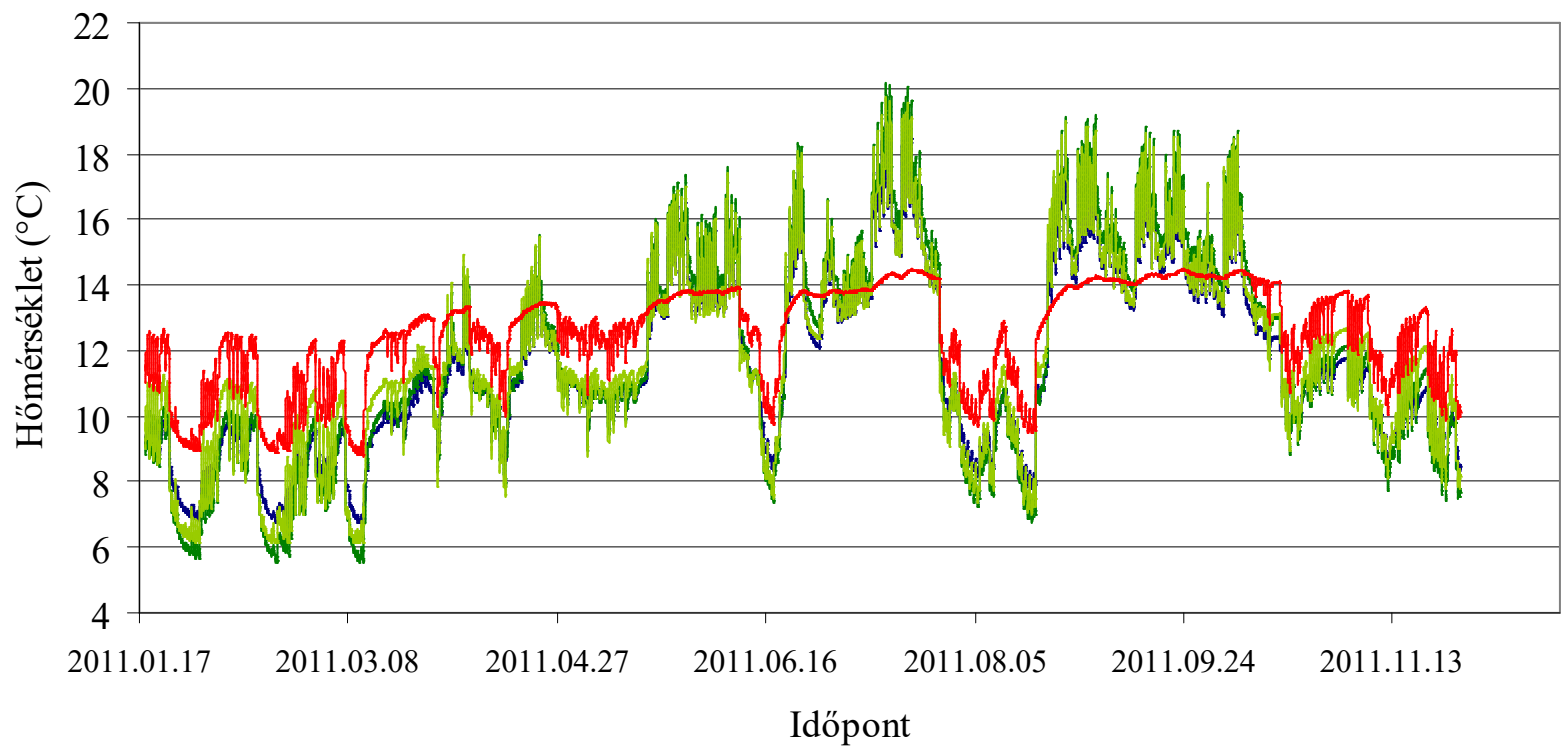
2017.02.24.

Hőszivattyú

TELENOR HÁZ - FÖLDHŐ MONITORING:
Aktív szonda mellett
2011.01.18. - 2011.11.29.

- 10 M
- 40 M
- 70 M
- 100 M

Gyakran elkövetett hibák

Tervezési hibák:

- Primer oldal alulméretezése (szondahiány)
- Nem megfelelő hidraulikai méretezés
- Szondák egymásra hatásának figyelmen kívül hagyása (5 m a minimum)
– Hatástávolság kb. 3 m!
- Primer technológiai hiba (tervezés pl. hőnyerési mód megválasztása)
- Hőszükséglet számítási hiba (szekunder oldalon)
- Rosszul megválasztott hőszivattyú

Kivitelezési hibák:

- Hiányos tömedékelés
- Nem jó minőségű tömedékelőanyag (bizonyos esetekben szükséges hővez.kép. fokozó anyag)
- Glikolhiány – sokan vízzel töltik a szondákat
- Építési hőszigetelési hiba
- Tömegáram, beszabályozási hibák

Energiatakarékos társasház Zuglóban

- 11 lakás
- ~1000 m² fűtött-hűtött alapterület
- 11kW fűtési igény
- 11kW HMV
- 22kW (2x11kW) hőszivattyú
- 30m² napkollektor központi HMV termelésre (éves szükséglet ~60%-a)

Monitoring eredmények I.

Téli hőszivattyús fűtés

- Hőszivattyú + szivattyú fogyasztás:
 $5\ 500\text{kWh} \times 32\ \text{Ft/kW} = 176\ 000\ \text{Ft}$
- Fűtési hőmennyiség: 26 840 kWh
- SPF: 4,4
- Várható éves hőszivattyús villamos energia-fogyasztás: 6 000 kWh

Tájolás	DK-DNY	DNY-ÉNY	ÉK-ÉNY
Terület (m ²)	105	75	42
Hőfok (°C)	25	22	20 (21)
Lakók száma (fő)	5	2	0
Fogyasztás (kW)	690	91	0
Költség (Ft)	22 065	2 909	340

Monitoring eredmények II.

Napenergia+hőszivattyú melegvízre

Napkollektor: 30 m², HMV tárolókapacitás: 3000 l,
összhőmennyiség-termelés: 7000W/h (ápr.20-okt. 15/100%),
2 db ker. sziv.: 125 W/h

Hatékonyság	2012. júl.	2012. szept.	2012-2013 tél		
			Szolár	Hősziv.	HMV költség
Szivattyú	26kWh/162, 5Ft/hó/ lakás	22kWh/122Ft/ hó/ lakás	71kWh/ 3 550Ft	62 kWh	5 534 Ft
Teljesítmény	1 100 kWh	1 500 kWh	3 700 kWh	2 700 kWh	86 400 Ft
SPF	42	68	52	4,2	
Költség					91 934Ft

Nyitott vízkútpáros rendszerek

- alapvetően a primer rendszer kialakítása alapján osztályozható:
  - talajvizes,
  - rétegvizes,
  - nyitott víztükrű,
  - termál elfolyóvizes, valamint
  - használt technológiai vizes elfolyó rendszer.
- tervezésekor elsődleges bemeneti adat, az ellátandó rendszer fűtési-hűtési hőigénye (épületenergetikai számítások, Megrendelői igények alapján)
- telepítése előtt fontos a talajvíztartó alapos feltérképezése (rétegtulajdonságok, várható víznívók (nyugalmi, üzemi) meghatározása)
- alkalmazhatóságának vizsgálata

Nyitott kútpáros rendszerek

- Ellátandó funkciók: fűtés, hűtés, hmv, medence stb.
- Előzetes vízföldtani adatok
- Engedélyezés
- Próbafúrás – próbakút helyi vízföldtani viszonyok pontosítására
- F/H igények kW-ban, ezek havi lefutása (ellátandó épület funkciója: családi ház, iroda stb.)
- Rendelkezésre álló terület, terepviszonyok
  - Helyi földtani viszonyok
  - Előzetes egyeztetés szakhatósággal (korlátozó tényezők)
- Hőszivattyú típusa

Nyitott kútpáros rendszerek

- Próbafúrás – helyi vízföldtani viszonyok pontosítására
- Próbakútban: szivattyúzási teszt, feltöltődési teszt
- Megbízható kúthozam („Safe yield”) – ált. max. vízhozam 60-70%-a
- Vízminta laborban történő vizsgálata → ?korrózió?
- Külső hőcserélő
- Vízhőmérséklet
- Helyi áramlási viszonyok figyelembe vétele
- Vízföldtani modellezés, 3D (Processing Modflow 5.3, Feflow)

A vízkútpáros rendszerek telepítésének főbb szempontjai

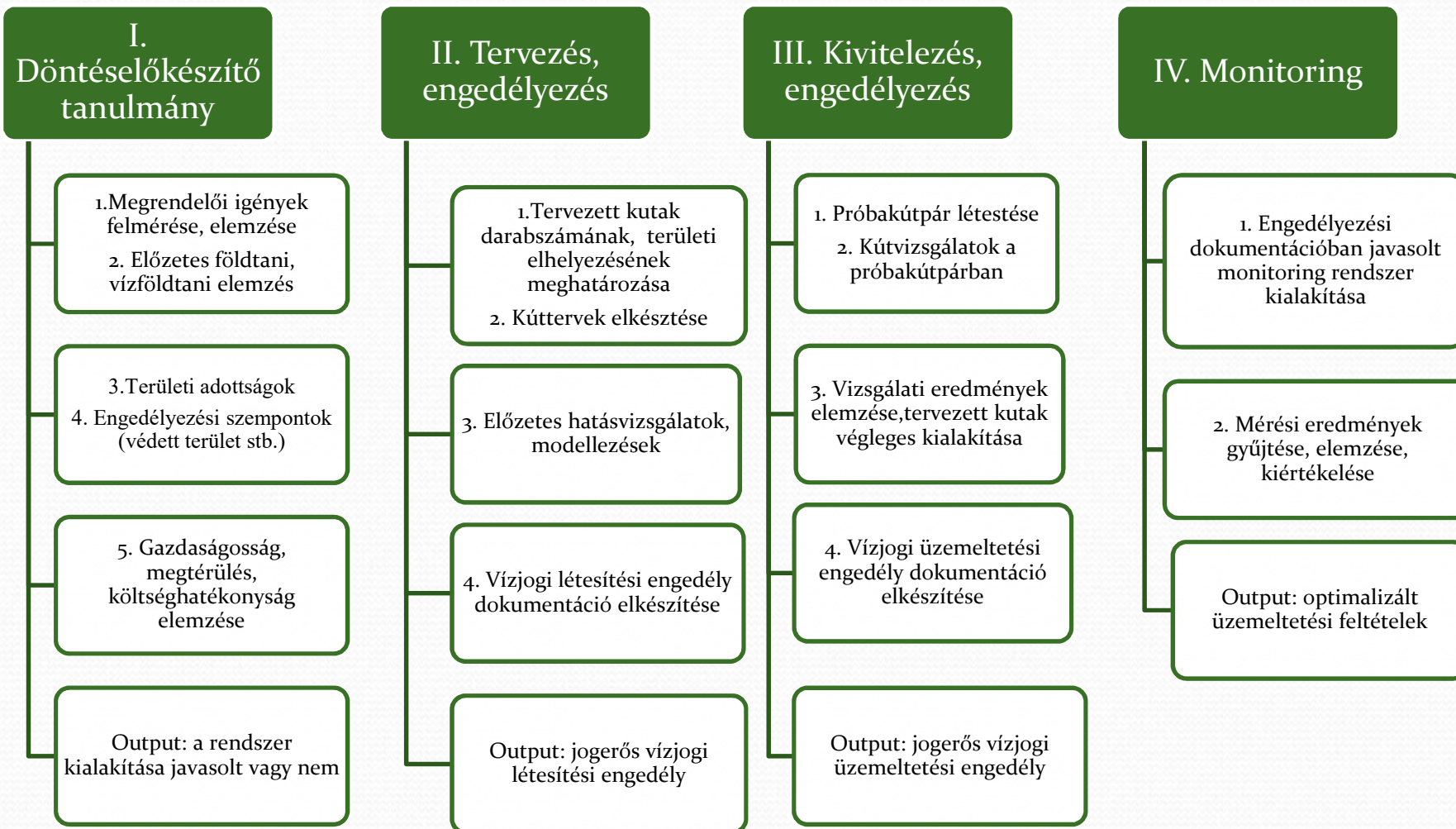
Vízkútpáros rendszer ott telepíthető, ahol rendelkezésre áll

- sekély mélységű, jó vízadó (általában jó vízvezető tulajdonságú kavicsos, homokos, homokos kavicsos stb. rétegek; negatív nyomásszintek)
- megfelelő mennyiségű (10 kW – kb. 30 l/p) és minőségű víz
- elegendő méretű terület a kutak megfelelő elrendezéséhez (felszíni, felszín alatti beépítettség)

A biztonságos nyeletéshez szükséges vizsgálatok:

- a víztartó maximális vízszintjének meghatározása,
- nyeletési vizsgálatok,
- vízkémiai vizsgálatok

Tervezés és kivitelezés

Vízföldtani modellezés

- A modell mindig egy valós rendszer egyszerűsített változata
- Nincs minden tulajdonság reprezentálva
- Nincs univerzális modell – ugyanarra a valós rendszerre eltérő cél esetén más modell kell
- A modell mindig javítható, sohasem lesz tökéletes
- Két azonos tudású modell közül az egyszerűbb a jobb
- Eredményesen modellezni csak úgy lehet, ha ismerjük a modell előnyeit és hátrányait
- A kapott eredményt mindig kritikus szemmel kell szemlélni

Hőszivattyús hasznosítás távhő kiváltására: Budapest XIII. ker. Hun utca

- 252 lakás
- 8 lépcsőház
- 10db 15m-es kútpár
- Leválás távhőről
2009 május 31-én,
HMV szolgáltatás
- Radiátoros fűtés (60 °C előremenő)
- Fűtésszolgáltatás: 2009. október 15-től

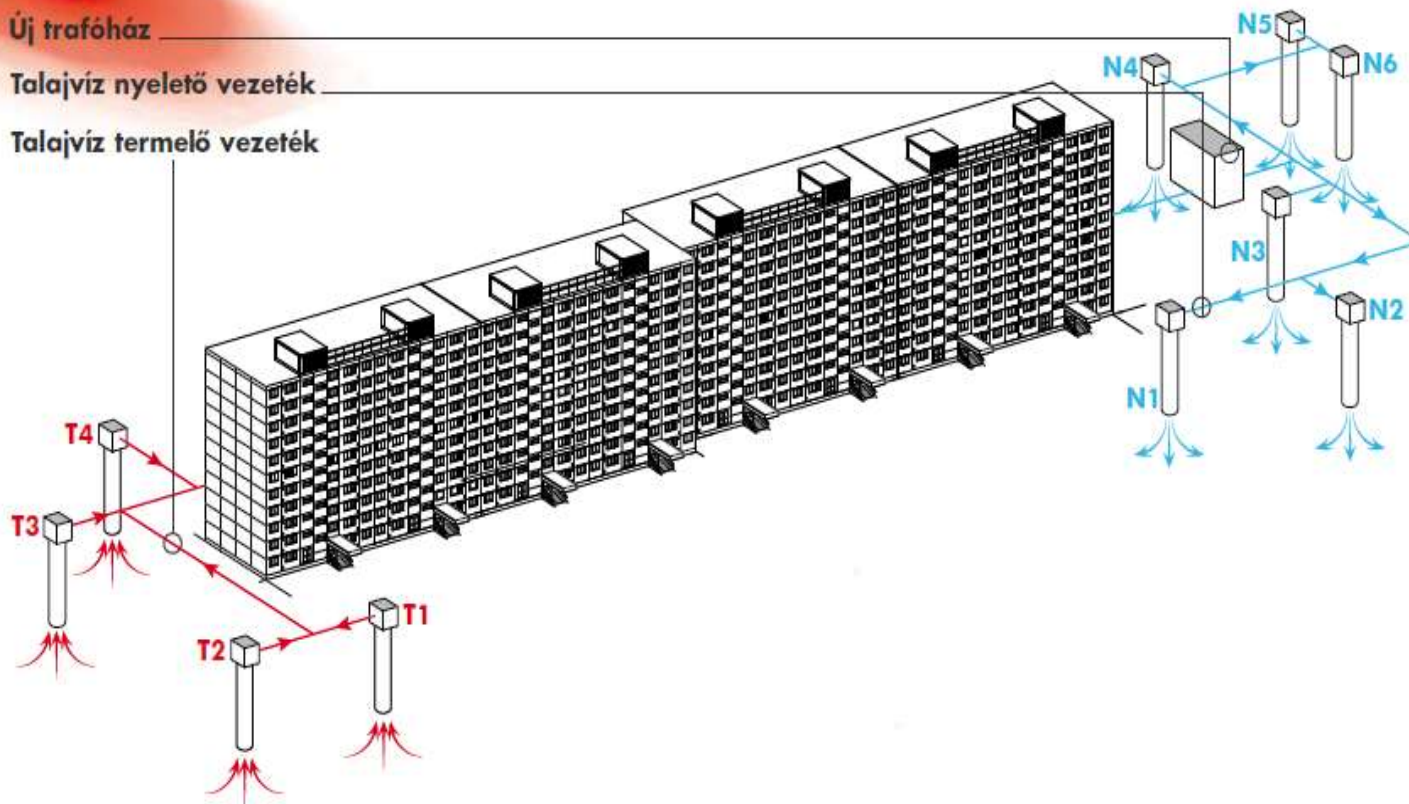
Mintaprojekt: Hun utca 1-15.

Magyarország első hőszivattyúval fűtött panelháza

Új trafóház

Talajvíz nyelető vezeték

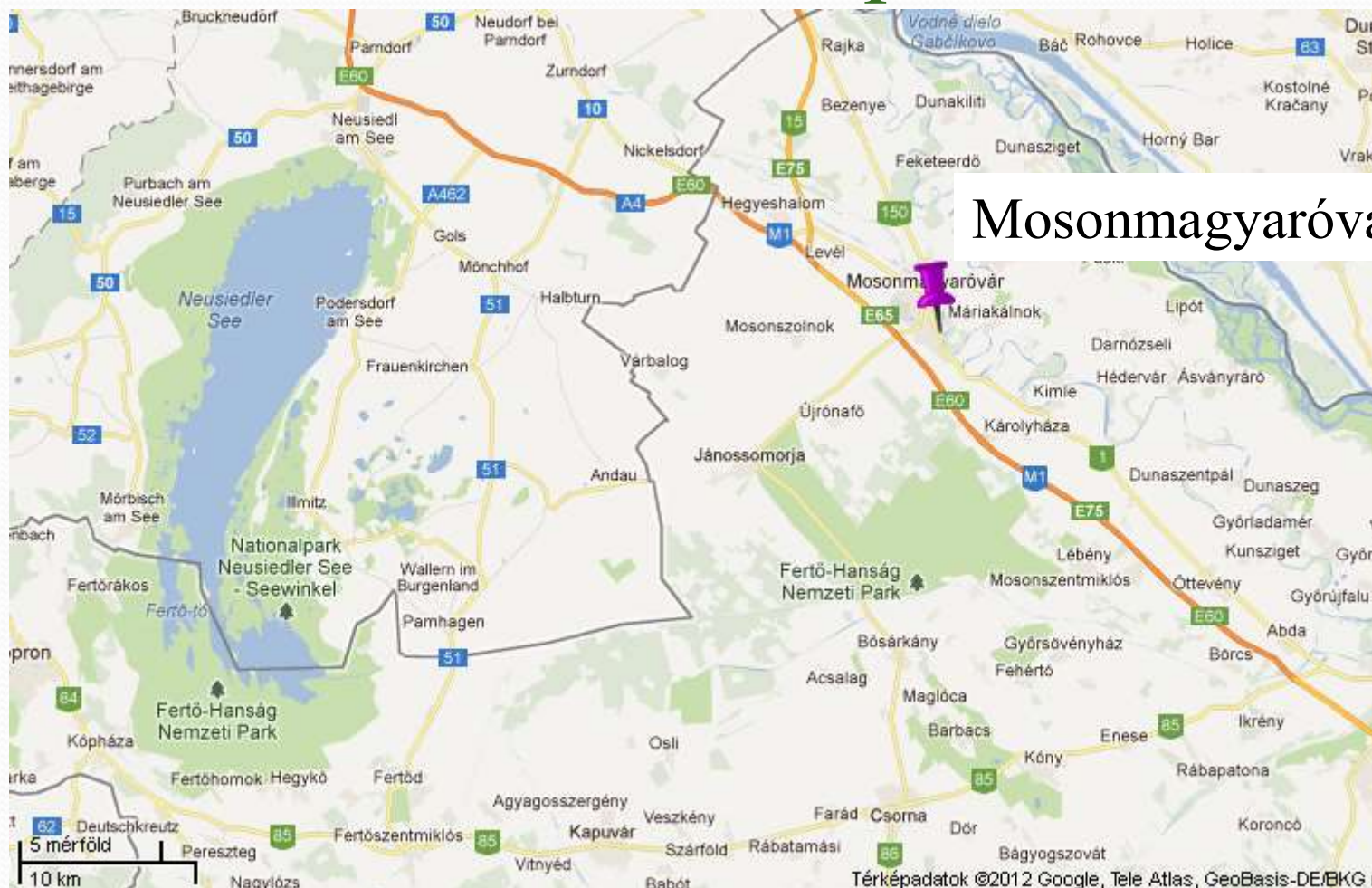
Talajvíz termelő vezeték

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

Futura Interaktív Természettudományi Bemutató Központ

Mosonmagyaróvár

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

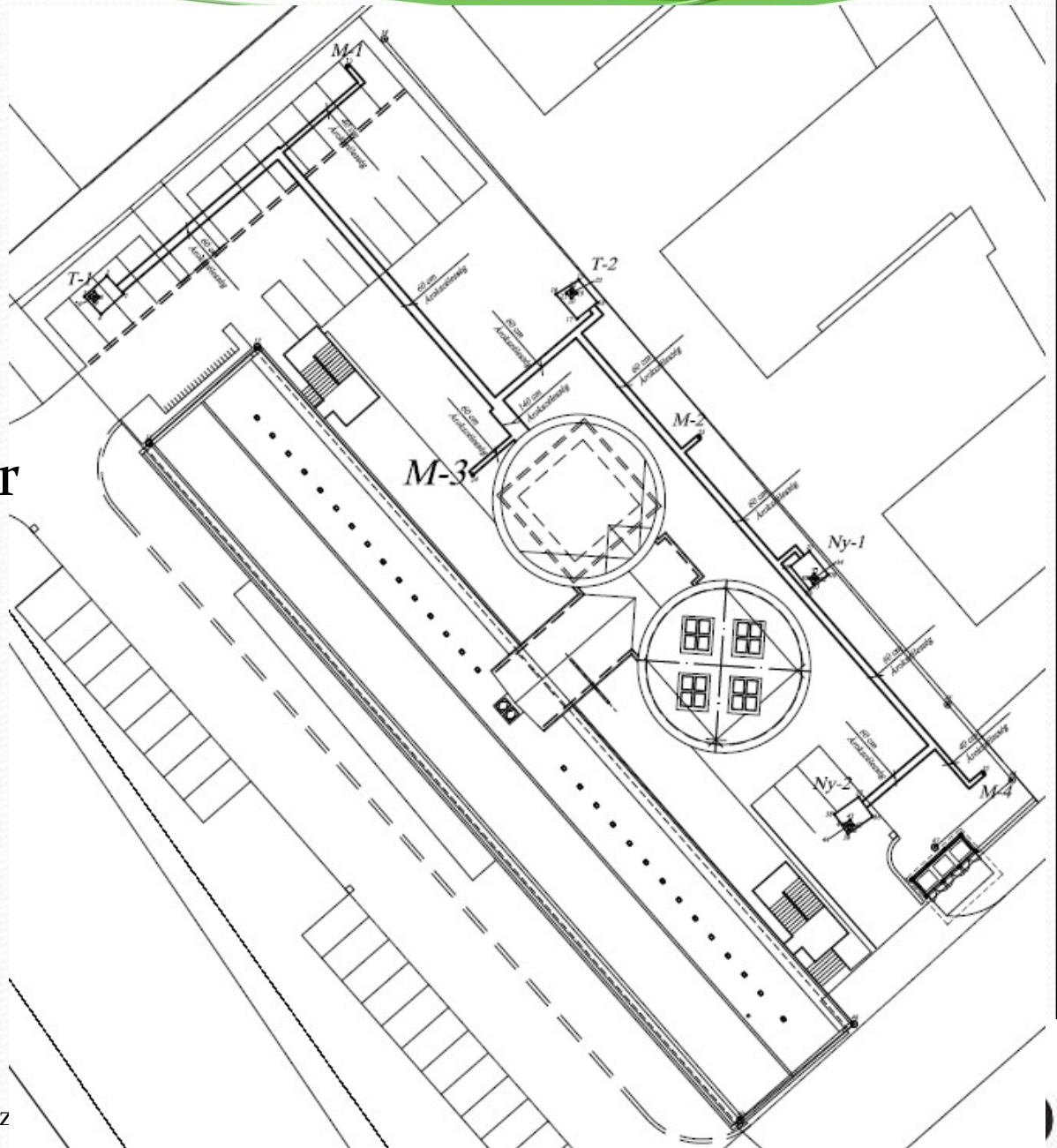
Futura Interaktív Természettudományi Bemutató Központ

- Egykori mosoni gabonarakar turisztikai hasznosítása
- Beruházás összértéke 1,5 milliárd forint:
  - 15% a pályázó önkormányzat
  - 85% támogatás
- 250kW fűtés
- 200kW hűtés
- Várható elkészülés: 2012

Futura

- Vízkútpáros
hőszivattyús rendszer
  - 2 termelőkút (15m)
  - 2 nyeletőkút (15m)
- 15-15m³/h

Futura - Monitoring

- 4 monitoring kút
  - Vízsint-változás
  - Hőmérsékletváltozás
  - Vezetőképesség-változás

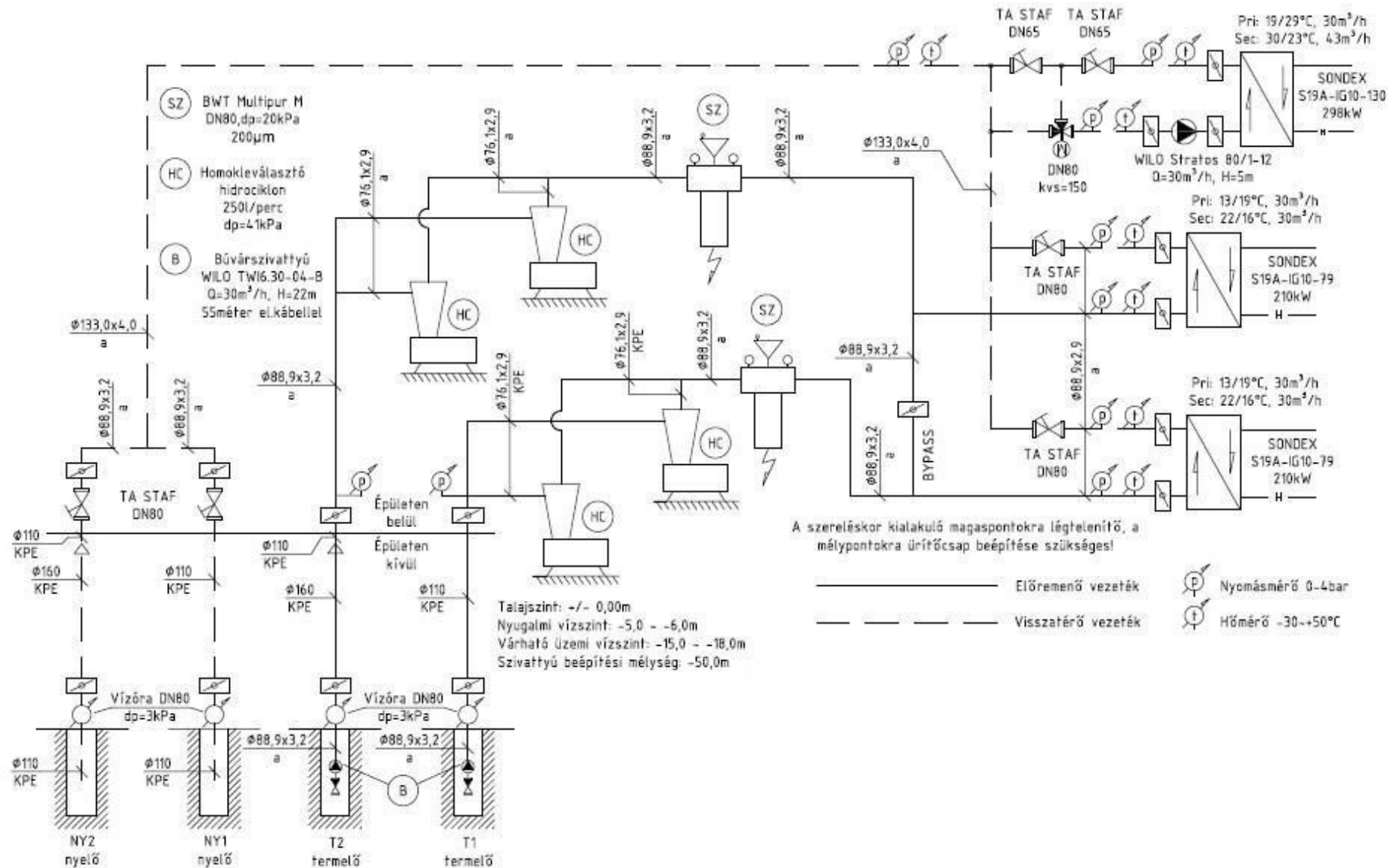

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti ter

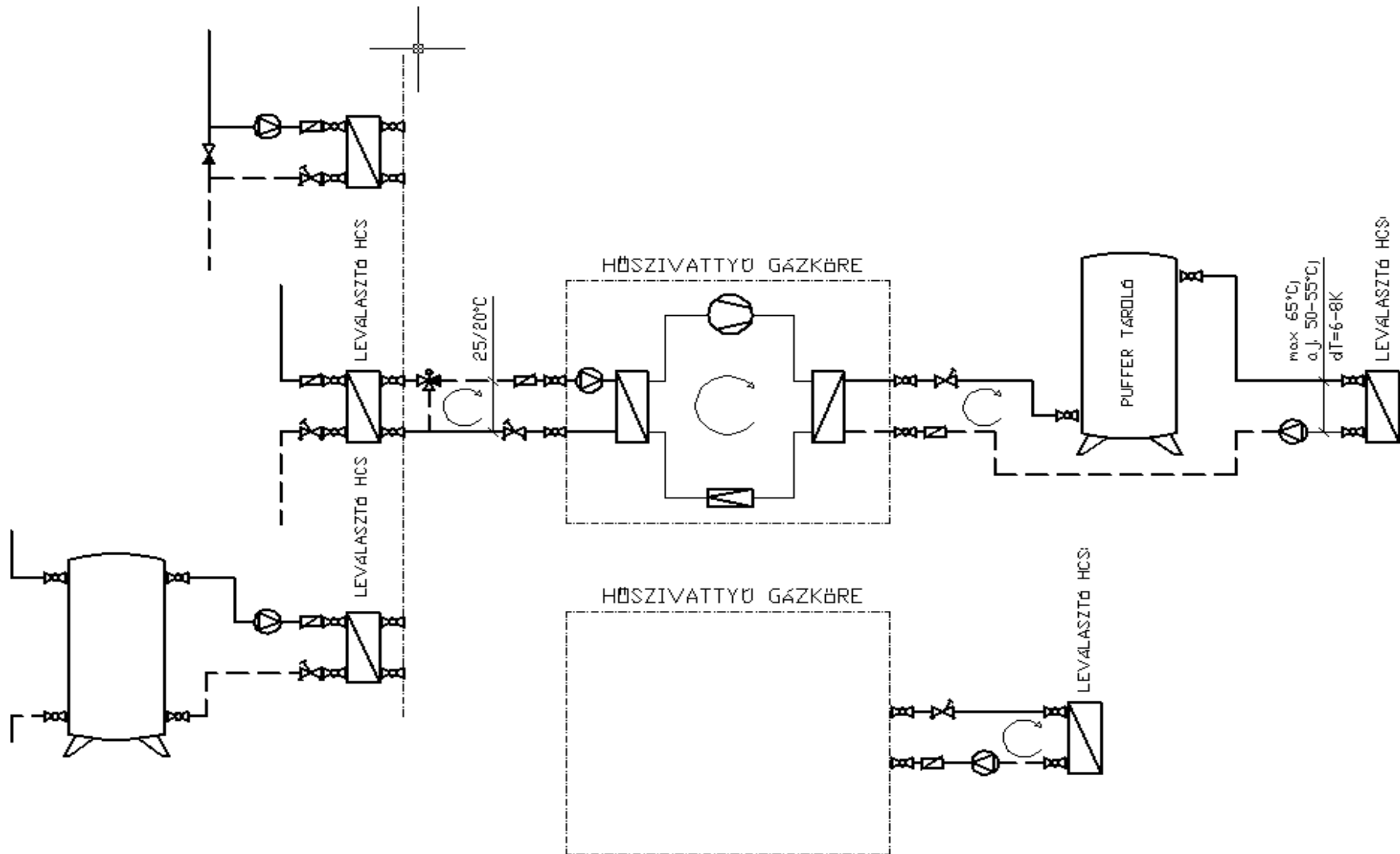

Víz-kút-páros hőszivattyús rendszer – kapcsolási rajz

Elfolyó vízre tervezett rendszer

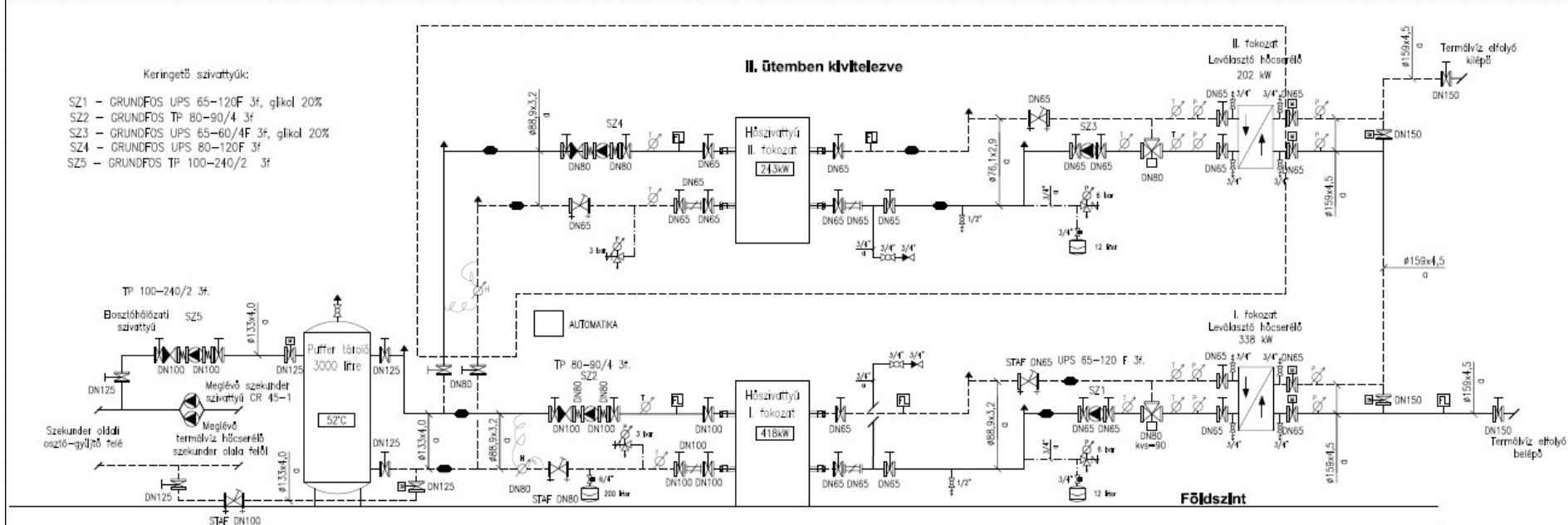
Termál-kaszád hőszivattyús rendszer I.

- Termálvíz hőcserélő
1300kW
- 61/42°C primer és
59/40°C szekunder
hőlépcső
- Termál elfolyóvíz 40°C és
15m³/h
- 7 ingatlan kiszolgálása
- Szekunder előremenő
52°C
- I. fokozat: 418kW (COP
5,15)
- II. fokozat: 243kW (COP
4)

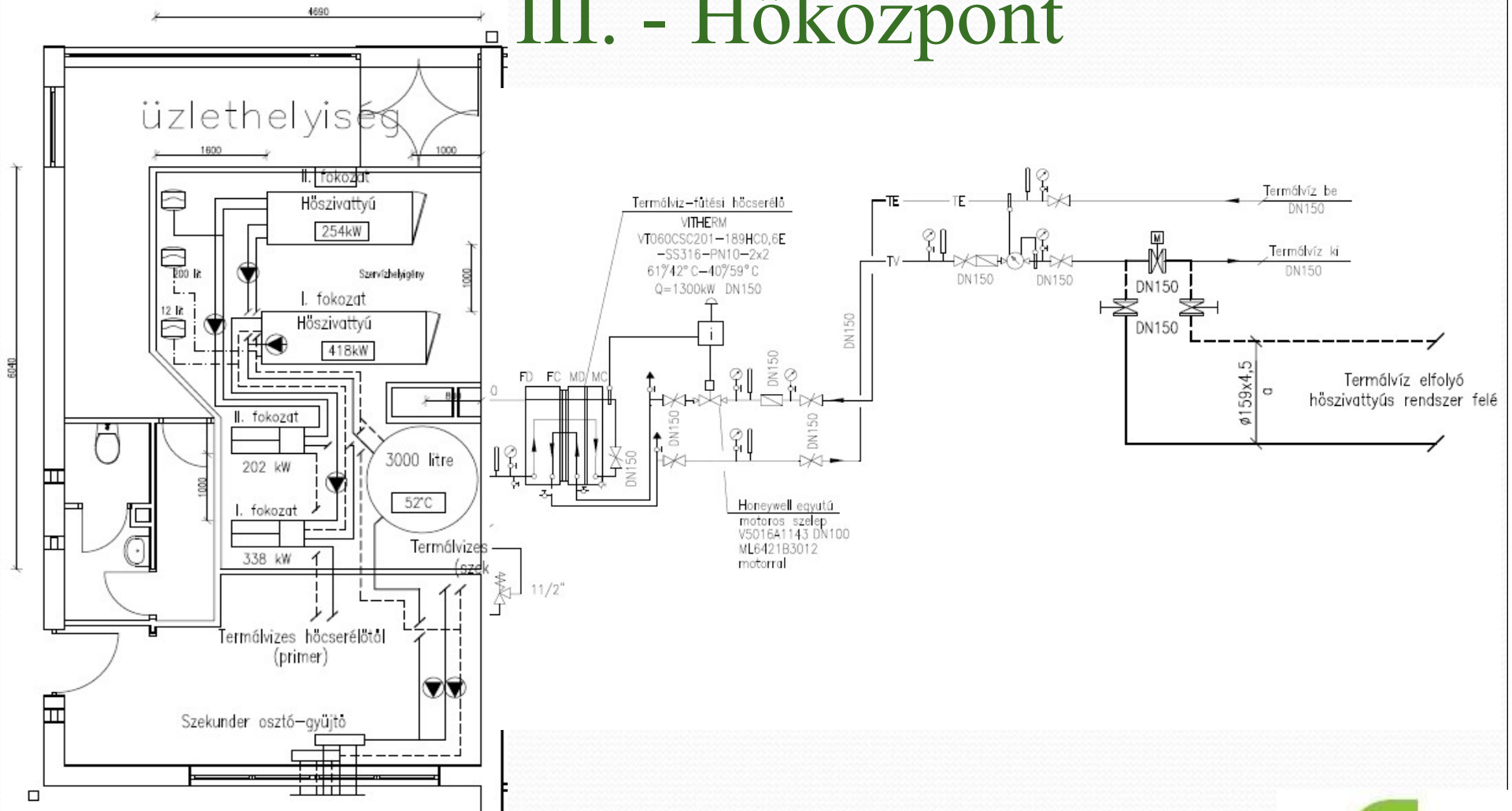
Termál-kaszád hőszivattyús rendszer II.

- I. fokozat: 40/25°C hőcserélő és 33/18°C HP hőlépcső
- II. Fokozat: 20/9°C hőcserélő és 17/6°C HP hőlépcső

Termál-kaszád hőszivattyús rendszer

III. - Hőközpont

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

Gazdaságossági számítás 2010

Eger Termál Kft.

1448 kW-os, uszoda komplexum, állami támogatás nélkül

Gázkazános		Hőszivattyús rendszer	
MEGLÉVŐ RENDSZERRE VALÓ TEKINTETTEL KÖLTSÉG NÉLKÜL		Tervezés	4 800 000 Ft +Áfa
		Gáz bevezetése	- Ft +Áfa
		Kémény építés	- Ft +Áfa
		Hőszivattyúk	46 000 000 Ft +Áfa
		Hőszivattyús rendszer termálelfolyó vízre, primer oldal, energiatárolóval	28 000 000 Ft +Áfa
		Szekunder oldali átalakítások	68 000 000 Ft +Áfa
		Rendszer beüzemelése	3 000 000 Ft
Összesen nettó	- Ft +Áfa	Összesen nettó	149 800 000 Ft
Összesen bruttó	- Ft	Összesen bruttó	179 760 000 Ft
Éves fűtési költség			
Gáz ára	106 Ft /Nm ³	El.áram átl. tarifája	17 Ft /kWh
Szükséges mennyiség	290639 Nm ³	Szükséges mennyiség	485290 kWh
Éves költség	30 851 330 Ft	Éves költség	8 050 961 Ft
Fenntartás (karbantartás, kéménytiszt.)	6 000 000 Ft	Fenntartás	5 000 000 Ft
Összes költség	36 851 330 Ft	Összes költség	13 050 961 Ft
Megtérülési idő			
Többszörös ráfordítás		179 760 000 Ft	
Éves megtakarítás		23 800 369 Ft	
Megtérülési idő		7,55 év	

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

Gazdaságossági számítás 2010

Eger Termál Kft.

1448 kW-os, uszoda komplexum, állami támogatással

Gázkazános		Hőszivattyús rendszer
MEGLÉVŐ RENDSZERRE VALÓ TEKINTETTEL KÖLTSÉG NÉLKÜL		
		Tervezés 4 800 000 Ft +Áfa
		Gáz bevezetése - Ft +Áfa
		Kémény építés - Ft +Áfa
		Hőszivattyúk 46 000 000 Ft +Áfa
		Hőszivattyús rendszer termállefolyó vízre, primer oldal, energiatárolóval
		28 000 000 Ft +Áfa
		Szekunder oldali átalakítások
		68 000 000 Ft +Áfa
		Rendszer beüzemelése
		3 000 000 Ft
Összesen nettó	- Ft +Áfa	Összesen nettó
Összesen bruttó	- Ft	Összesen bruttó
		179 760 000 Ft
Éves fűtési költség		
Gáz ára	106 Ft /Nm ³	El.áram átl. tarifája
		17 Ft /kWh
Szükséges mennyiség	290639 Nm ³	Szükséges mennyiség
		485290 kWh
Éves költség	30 851 330 Ft	Éves költség
Fenntartás	6 000 000 Ft	Fenntartás
(karbantartás, kéményszif.)		5 000 000 Ft
Összes költség	36 851 330 Ft	Összes költség
		13 050 961 Ft
Megtérülési idő		
Többszörös ráfordítás		179 760 000 Ft
Pályázati támogatás (30%)		44 940 000 Ft
Éves megtakarítás		23 800 369 Ft
Megtérülési idő		5,66 év

2017.02.24.

Hőszivattyús rendszerek földtani és gépészeti tervezése, engedélyeztetése

Hőcserélős „direkt” hőhasznosítás I.

- A termálvizet nem kellene a fürdő területéről elhozni, ott csak egy hőcserélőt kellene beépíteni és automatikával vezérelten, igény esetén jönne a hőcserélő másik oldaláról a fűtővíz az Állatkertbe.
- Ennek a megoldásnak szigetelt távvezeték, szigetelt tároló és szigetelt Állatkertben vezetett körvezeték építési igénye van. A rendszer közvetlenül minimális gépészeti beavatkozással illeszthető a meglévő ingatlanok hőközpontjába az Állatkertben.
- Az automatikus vezérlés megoldja szükség esetén a „termálalapú” megújuló energiás fűtésről az átkapcsolást a változatlanul hagyott gázrendszerre – kazánokra.

Hőcserélős „direkt” hőhasznosítás II.

- Tekintettel a magas hőmérséklet igényű szekunder hőfokra előnyösebb lett volna a Széchenyi fürdő 72 °C termálvizének szükséges előhűtésével a hőcserélős termálfűtés megoldása az Állatkertnél, mert az energia megtakarítása, a beruházási költség és a megtérülés is lényegesen jobb lenne a hőszivattyús megoldáshoz viszonyítva.
- Ezzel a megoldással a fűtési igény 100%-ban lenne biztosítható az Állatkertben a Széchenyi Fürdő termálvizének hőcserélős megoldásával.

MOM Kultúrközpont, illetve a Larus Étterem és Rendezvényközpont

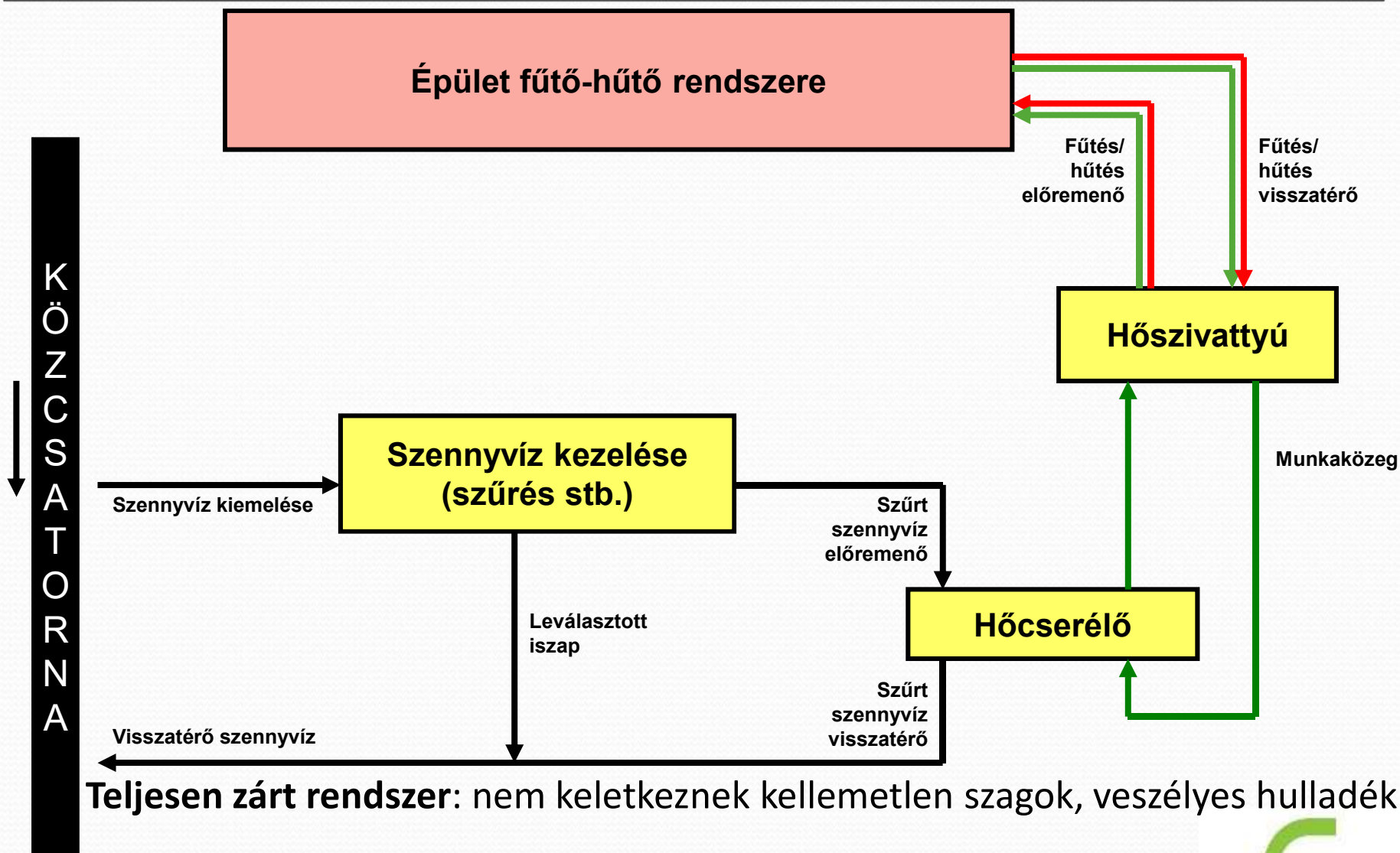
1 MW-os fűtő/hűtő teljesítményű hőszivattyús referencia projekt bemutatása

Műszaki paraméterek:

- Mozgatott szennyvízmennyiség: 90m³/h
- Szennyvíz átlaghőmérséklete: 15-17°C
- Választott gépteljesítmény (fűtési üzemmódban, a két, sorosan kapcsolt hőszivattyúra): 645,8+569=1214,8kW
- Választott gépteljesítmény (hűtési üzemmódban, a két, sorosan kapcsolt hőszivattyúra): 567,4+505=1072,4kW
- Hűtési igény mindössze: 600kW
- Gépjellemző: 6,78-8,24 (COP)
- Kiadott hőfoklépcső (fűtési üzemmódban): 35/20°C
- Kiadott hőfoklépcső (hűtési üzemmódban): 6/16°C
- Víz térfogatáramok (fűtési üzemmódban): 25+25m³/h
- Víz térfogatáramok (hűtési üzemmódban): 25+13m³/h
- Egyéb beépített villamos teljesítményigény (szivattyúk): 43kW

Szennyvíz hőjének hasznosítása hőszivattyúval,
épületek hűtési és fűtési igényeinek ellátására

A projekt speciális előnyei

- A szennyvízhő-hasznosítás állandó kedvező hőmérséklete miatt az egyik leghatékonyabb hőszivattyús hűtés-fűtési rendszerek alapja
- A hosszú távú gazdaságos működés feltételei adottak, mivel:
  - mind a beruházó, mind a rendszert üzemeltető gazdasági előnyre tesz szert (a beruházó a piaci árnál olcsóbban szerzi be az energiát, az üzemeltető pedig üzletileg korrekt fedezetet realizál a működtetés során)
- A projekt fenntartható működtetése a csatornahálózat üzemeltetőjének is érdeke
- Belvárosi területeken kitűnően alkalmazható

Következtetések

- EU szintű hőszivattyús innováció az elmúlt 2-3 évben.
- Hatékonyságnövekedés, gazdaságosság és fenntarthatóság nő
- A levegős hőszivattyús rendszerek vizsgálata időszerű!
- A hőszivattyús műszaki fejlődés intenzitása megelőzte az energia-, környezetvédelmi és gazdaságpolitikai szemléletváltozást.
- Ezzel a hőszivattyús piac fejlődése van korlátozva, és a 2020 NCST hőszivattyús célok elérése bizonytalanná válik.

HGD Geotermikus Energiát Hasznosító Kft.

✉: 1141 Bp., Zsigárd u. 21. *Székhely:* 1141 Bp.; Zsigárd utca 21 ☎: (36-1) 221-1458; Fax : (36-1) 422-0004
E-mail: info@hgd.hu; www.hgd.hu

Köszönöm a figyelmet!